

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **G. K.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu 25 listopada 2024 r., na posiedzeniu bez udziału stron,

kasacji obrońcy skazanego od wyroku

Sądu Okręgowego w Siedlcach z 9 maja 2024 r.,

sygn. akt II Ka 157/24, zmieniającego wyrok

Sądu Rejonowego w Siedlcach z 27 września 2023 r.,

sygn. akt II K 437/22,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

II. zwolnić skazanego od kosztów postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

UZASADNIENIE

G. K. został oskarżony o to, że:

„1. w dniu 10 listopada 2021 roku ze skutkiem w S. woj. [...] kierował groźby karalne uszkodzenia ciała i pozbawienia życia wobec D. J. , które wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będą spełnione

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk

II. w miejscu i czasie jak w punkcie I kierował groźby karalne uszkodzenia ciała i pozbawienia życia wobec N. J. , które wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione

tj. o czyn z art. 190 § 1 kk”

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z 27 września 2023 r., sygn. akt II K 437/22, uznał G. K. za winnego dokonania zarzucanych mu czynów wyczerpujących dyspozycje art. 190 § 1 k.k., przy czym zmienił opis czynu z pkt I i w miejsce słów „w dniu 10 listopada 2021 roku ze skutkiem w S.” przyjął „w dniu 10 listopada 2021 roku w S.”. Uznał przy tym, że czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw i na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k..wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata, zobowiązując go do pisemnego informowania Sądu Rejonowego w Siedlcach - Sekcja Wykonawcza o przebiegu okresu próby raz na 6 miesięcy, pierwszy raz po upływie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku.

Apelacje od tego wyroku wnieśli: prokurator i obrońca.

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej kary. Zarzucił on „obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 kk polegającą na orzeczeniu w stosunku oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w sytuacji, gdy oskarżony w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu był skazany na karę pozbawienia wolności”

i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego G. K. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W uzasadnieniu podniósł m. in., że „ z informacji z Krajowego Rejestru Karnego wynika, iż w dacie popełnienia zarzucanego mu w niniejszej sprawie czynu oskarżony był skazany na karę pozbawienia wolności wyrokiem wydanym w państwie członkowskim Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2018 roku. W świetle art.114a § 1 kk wyrok taki jest wyrokiem skazującym.”

Obrońca zaskarżył wyrok w całości.

Zarzucił on obrazę art. 7 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów z zeznań D. J. , K. Ł. oraz N. J. , a w konsekwencji, błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na bezpodstawnym przyjęciu, iż oskarżony wypowiadał groźby, które wzbudziły u rzekomych pokrzywdzonych uzasadnioną obawę ich spełnienia, podczas gdy oskarżony przyszedł do D. J. (byłego szwagra) porozmawiać o rozliczeniach majątkowych, a kierowane przez niego słowa, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy nie powinny być traktowane jako groźby, a zwłaszcza jako realne i wzbudzające obawę spełnienia, co skutkowało skazaniem oskarżonego za czyn I i II wyroku

i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Odps apelacji prokuratora został doręczony obrońcy oskarżonego 9 stycznia 2024 r., natomiast rozprawa apelacyjna, w której uczestniczył on osobiście odbyła się 9 maja 2024 r. W jej trakcie obrońca popierał własną apelację oraz wnosił o nieuwzględnienie apelacji prokuratora. Innych wniosków nie składał.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z 9 maja 2024 r., sygn. akt II Ka 157/24, zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności oraz środka probacyjnym; w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł ten sam obrońca, wyznaczony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Zaskarżył go w części, tj. w zakresie pkt I wyroku. Zarzucił „rażące naruszenia prawa, które mogły mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. obrazę przepisu art. 167 KPK, polegającą na zaniechaniu przeprowadzania dowodu z wyroku wydanego przez Sąd Republiki Włoch z dnia 19 lipca 2018 r. w sprawie [...] /2014 i oparcie się przez Sąd przy ustaleniu uprzedniej karalności skazanego, wyłącznie na wpisie w Krajowym Rejestrze Karnym podczas gdy pełne i wnikliwe rozważenie sytuacji skazanego w tym ustalenie czy doszło do zatarcia przedmiotowego skazania skutkowało koniecznością przeprowadzenia dowodu przez Sąd z wyroku wydanego w sprawie

[...]/2014 przez Sąd Republiki Włoch, co doprowadziło do niesłusznego wymierzenia skazanemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności bez jej warunkowego zawieszenia;

2. obrazę przepisu art. 114 a § 2 KK, polegającą na zaniechaniu rozważenia przez Sąd zatarcia skazania G. K. wynikającego z wyroku wydanego przez Sąd Republiki Włoch z dnia 19 lipca 2018 r. w sprawie [...]/2014 w oparciu o przepisy prawa włoskiego (ustawę obowiązującą w miejscu skazania) i oparcie się wyłącznie na wpisie w Krajowym Rejestrze Karnym bez dokonania jakichkolwiek rozważań merytorycznych we wskazanym zakresie, co doprowadziło do niesłusznego wymierzenia skazanemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności bez jej warunkowego zawieszenia;

3. obrazę przepisu art. 114 a § 3 KK w zw. z art. 114 a §1 KK, polegającą na pominięciu przedmiotowego przepisu i niezasadnym jego niezastosowaniu w stosunku do skazanego, podczas gdy informacje uzyskane z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie wyroku wydanego przez Sąd Republiki Włoch z dnia 19 lipca 2018 r. w sprawie [...]/2014 nie są wystarczające do ustalenia skazania G. K. , co doprowadziło do niesłusznego wymierzenia skazanemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności bez jej warunkowego zawieszenia”

i wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach II Wydział Karny w zaskarżonej części i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie trzeba przypomnieć, że podstawy wniesienia kasacji, o jakich mowa w art. 523 § 1 k.p.k., to nie tylko wymóg formalny, ale przede wszystkim obowiązek wykazania rzeczywistych, wskazanych w tym przepisie naruszeń art. 439 k.p.k. albo innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło mieć ono istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Zarzut istnienia tej rangi uchybienia, sformułowany wyłącznie na potrzeby wniesienia kasacji, a sprowadzający rolę

Sądu Najwyższego do „trzeciej instancji” nie może być zatem skuteczny. Takim zaś okazał się każdy zarzut podniesiony w kasacji obrońcy G. K. .

Przede wszystkim nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 167 k.p.k. Przepis ten nakłada na sąd meriti obowiązek przeprowadzenia dowodów z urzędu, ale tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy; innymi słowy - w jakim jest to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania. Tym samym sąd orzekający ma obowiązek dochodzenia do prawdy również w sytuacji, gdy strony nie wnioskuje o przeprowadzenie nowych dowodów, ale dopiero wówczas, gdy dokonując oceny dowodów już przeprowadzonych uzna, że materiał dowodowy jest niepełny i nasuwa wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i tym samym wymaga uzupełnienia - co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Z akt sprawy wynika jednoznacznie, że skarżący miał wiedzę dotyczącą zarzutu sformułowanego w apelacji prokuratora. Miał też możliwość wnioskowania o przeprowadzenie postępowania, którego brak czyni przedmiotem zarzutu kasacyjnego. Jest to typowy przejaw nielojalności procesowej, nie zaś naruszenie (i to rażące) prawa przez Sąd odwoławczy, który, o czym niżej, postąpił prawidłowo.

Jako oczywiście bezzasadne należało więc ocenić także pozostałe dwa zarzuty. Jak słusznie podkreślił prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, nie można się zgodzić z twierdzeniem autora kasacji, iż Sąd Okręgowy w Siedlcach naruszył przepis art. 114 a § 2 k.k. w zw. z 114 a § 1 k.k. oraz przepis art. 114 a § 3 k.k. w zw. z 114 a § 1 k.k. Sąd odwoławczy w sposób prawidłowy ustalił bowiem uprzednią karalność G. K. , czyniąc to w oparciu o informację z Krajowego Rejestru Karnego (k. 150). Zgodnie z nią, G. K. w dacie popełnienia zarzucanego mu czynu był skazany przez Sąd Republiki Włoch na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, wyrokiem w sprawie [...] /2014 z 19 lipca 2018 r., a więc w państwie członkowskim Unii Europejskiej. W myśl art. 114a § 1 k.k. wyrok taki jest wyrokiem skazującym. Ponadto, zgodnie z tym unormowaniem dopuszczalne jest uwzględnienie konsekwencji orzeczenia skazującego w państwie członkowskim Unii Europejskiej w zakresie okoliczności dotyczących skazanego, odnoszących się m.in. do wymiaru kary. Stosownie do treści art. 114a § 3 k.k. przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli informacje uzyskane z rejestru karnego lub od sądu państwa członkowskiego Unii

Europejskiej nie są wystarczające do ustalenia skazania albo orzeczona kara podlega darowaniu w państwie, w którym nastąpiło skazanie.

Sąd Najwyższy zaaprobował twierdzenie Sądu Okręgowego w Siedlcach, że z informacji pozyskanej z Krajowego Rejestru Karnego wynikają wyczerpujące dane dotyczące uprzedniego skazania G. K. przez sąd włoski, tj. charakter popełnionego czynu, rodzaj wymierzonej kary oraz datę uprawomocnienia się wyroku. Jednocześnie nie wynika z niej, by doszło do zatarcia skazania. Wobec tego nie można uznać, jak chce tego obrońca, iż posiadane przez Sąd drugiej instancji informacje dotyczące wcześniejszej karalności G. K. nie były kompletne.

Pozwoliło to na - zgodnie z obowiązującymi przepisami - uwzględnienie faktu uprzedniego skazania na karę pozbawienia wolności przez sąd państwa członkowskiego Unii Europejskiej. W związku z tym Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji, wymierzając skazanemu karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, w sposób nienaruszający przepisów wskazanych w kasacji.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]